

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 106.
1939. május 12. péntek.

Redactor responsabilis:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. l. editura ziarului Aradul Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periódice sub No. 1071-1938. Trib. Arad.

Nincs gyakorlati jelentősége a pápa békementő akciójának

A szovjet nagy diplomáciai manővert tervez a Népszövetség új ülészakára — Megőrzi semlegességüket a skandináviai államok

Róma, Vatikáni értesülések szerint a pápa kezdeményezéséhez fűzött valamennyi fantasztikus kombináció elesett, tekintve, hogy a pápa csupán diplomáciai úton érdekelt az országok vezetőinél, hogy lehet-e békés úton elintézni a konfliktusokat. E készülő béke-enciklikáról nem tudnak semmit. A pápa különben áldozócsüdtörtökön foglalja el a lateráni bazilikában Róma püspökének székét. Valószínű, hogy ezalkalommal a Szent Atya újabb békeszózatot intéz a világ népeihez. Arról azonban, hogy mit fog mondani, senkinek sincsenek semmiféle értesülései.

Weygand tábornok beszámolt a teheráni, ankarai és bucaresti-i utjának eredményéről

Páris. Bonnet külügyminiszter kihallgatáson jelent meg Daladier miniszterelnöknel és ismertette Bern szenátor és Jordana spanyol külügyminiszter között lefolyt tárgyalások eredményét. Ezután Weygand tábornok, a francia hadsereg volt főparancsnoka jelent meg Daladier miniszterelnök előtt és beszámolt teheráni, ankarai és bucaresti-i utjának eredményéről.

Bonnet külügyminiszter Southamptonba utazik, ahol egy franciabarát gyűlésen beszédet fog tartani, majd szombaton visszatér Párisba, ahol Halifax lorddal találkozik és együtt utaznak Genfbe.

A szovjet—angol tárgyalások

London. A Daily Mail jelentése szerint az angol—szovjetorosz egyezmény végleges megkötése már csak egész rövid idő kérdése. A lap úgy értesült, hogy

Moszkva hajlandó biztosítékot nyújtani a nyugati határán fekvő hat államnak: Finnországnak, Litvániának, Lettországnak, Észtországnak, Lengyelországnak és Romániának. Ezzel szemben azt kívánja Angliától és Franciaországtól, hogy amennyiben ennek a hat államnak nyújtott védelmi biztosítékok miatt Szovjetorszország háborúba keveredne, úgy Anglia és Franciaország haladéktalanul siessen Szovjetorszország segítségére.

Maiski szovjet követ megjelent lord Halifax külügyminiszternél, akivel hosszas megbeszélést folytatott. A Press Association jelentése szerint Molotov külügyi népbiztos és Seeds angol követ tárgyalásai annyira kedvező mederben haladnak, hogy az orosz—angol paktum megkötését közvetlen küszöbön állónak tekintik.

A Reuter jelenti, Molotov szovjet népbiztos tegnap hosszas kihallgatáson fogadta Seeds angol követet. A megbeszélés rendkívül szívélyes légkörben folyt le és Molotov több ízben kijelentette, hogy Szovjetorszország barátságos érzéssel van eltelve Anglia iránt. Han góztatta, hogy Litvinov bukása semmilyen összefüggésben nincsen az aktuális nemzetközi problémákkal és semmilyen kihatással nem bír az angol—orosz tárgyalásokra.

Potemkin befejezte körutját

Potemkin szovjetorosz helyettes külügyi népbiztos szerdán hosszas beszélgetést folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel, aki villás reggelit adott a szovjetorosz államférfi tiszteletére. Potemkin szerdán délután fél 5 órakor hagyta el Varsót.

Az Oeuvre cikket ír az angol—szovjet tárgyalásokról és megemlíti, hogy a szovjet és az angol kormányok között fennálló differenciát közvetítő javaslattal fogják közelebb hozni egymáshoz. A lap szerint

az angol—szovjet tárgyalásokat véglegesen Genfben fogják tető alá hozni a népszövetségi tanácsülésen.

Potemkin a Népszövetség új elnökjelöltje

A Timpul párisi magánjelentése szerint a Népszövetség új ülészakájának elnöki tisztségére, francia politikai körök véleménye szerint Potemkint, a szovjetunió fődélegátusát szemlélték ki és megválasztása máris bizonyosra vehető. Itt írjuk meg egyébként azt is, hogy a szovjetkormány a népszövetségi tanács májusi ülészakára Potemkin helyettes külügyi népbiztossal akarja képviseltetni magát, azért hivatalosan eljár a népszövetségi tagállamoknál, hogy tolják ki az ülészaká megnyitását és annak elhalasztását kérték. Az elhalasztást azért kéri a szovjetkormány, mert Potemkin csak csütörtökön érkezett vissza Moszkvába törökországi útjáról és néhány napig még fontos tárgyalásokat kell folytatnia. Mivel a népszövetségi tanácsban képviselt kormányok már eddig is elismerték a kérés jogosságát. Moszkva sürgős kérelmet intézett Genfhez az ülészaká május 25-ére való megnyitására.

Varsói diplomáciai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak azoknak a megbeszéléseknek, amelyeket Potemkin szovjet népbiztos

helyettes folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel. A szovjet népbiztos helyettes a délelőtti órákban érkezett meg a lengyel fővárosba. Mielőtt hivatalos körökkel érintkezésbe lépett volna, telefonon felhívta Moszkvát és Molotov külügyi népbiztossal hosszú megbeszélést folytatott. Ezután kereste fel Beck lengyel külügyminisztert. Az orosz és lengyel államférfiak megbeszélése 12 óra 30 perctől 14 óra 15 percig tartott, szóval egy és háromnegyed óráig. A megbeszélések befejezése után nem adtak ki kommunikét. Beavatott politikai körökben azonban úgy tudják, hogy az eszmecsere az általános helyzetre, a speciális lengyel—orosz kérdésekre, valamint a lengyel—román kérdésekre vonatkozott.

Részletesen megvitatták az angol javaslatot is. Politikai körökben úgy tudják, hogy Beck és Potemkin nem kötöttek paktumot vagy egyéb megállapodást. A szovjet külügyi népbiztos értékes információkkal tér majd vissza Moszkvába.

A Tass ügynökség a szovjet félhivatalos távirati irodája nyilvánosságra hozta a Moszkvában átnyújtott angol jegyzéket a most folyó szovjet—angol tárgyalásokkal kapcsolatban. A Tass ügynökség által nyilvánosságra hozott angol válaszigyzéknek tartalma szerint

Anglia azt kívánja a Szovjettől, hogy nyújtson fegyveres segítséget szomszédainak abban az esetben, ha Anglia és Franciaország a Romániának és Lengyelországnak nyújtott biztosítékból kifolyólag háborúba keveredne.

A Tass hírszolgálati iroda ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy a Szovjet Angliával szemben a kölcsönösség elve alapján áll és a moszkvai kormány most azt kívánja Angliától, hogy nyújtson fegyveres segítséget Szovjetorszornak abban az esetben,

ha a Szovjet valamelyik keleti szomszédjával háborúba keveredne.

Berlin. (Rador.) A Deutsche Allgemeine Zeitung jelenti, hogy a Spanyolországban tartózkodó német önkéntesek május 22-én fényes keretek között lezajló ünnepség után távoznak el Spanyolországból. A német önkéntesek buszáján megjelenik Franco tábornok is.

Létrejött az angol—román új kereskedelmi egyezmény

Anglia ötmillió fontos áruhitelt nyújt és kétszáz ezer tonna román búzát vásárol az idej termésből

Bucaresti. A román kormány megbízottai és az angol kereskedelmi bizottság között folyó tárgyalások csütörtökön sikeresen befejeződtek. A tárgyalások eredményéről az alábbi jelentést adták ki:

— A román kormány és az angol kereskedelmi küldöttség közötti kereskedelmi tárgyalások sikeres eredménnyel befejeződtek. Román részről a megállapodást Gafencu külügyminiszter, valamint Bujoiu nemzetgazdasági miniszter írták alá, míg az angol kereskedelmi bizottság részéről Sir Frederik Leith-Ross jegyezte a megállapodást.

A megegyezés értelmében több nagyszámú határozatot hoztak, amelyek kimélyítik a

két állam közötti kereskedelmi kapcsolatokat. Az egyezmény szorosabban fűzi Anglia és Románia közötti kereskedelmi együttműködést és biztosítja az árucseretorgalmat is. A jelenlegi fizetési egyezményt módosítják.

A jegyzőkönyvben megállapították, hogy Románia részére ötmillió fontos biztosítanak Angliában történő áruk bevásárlására. Az angol kormány kétszáz ezer tonna búzát vásárol Románia idej búzaterméséből a világpiacon áruk szerint. Az egyezmény szövegét mindkét államban pénteken este hozzák nyilvánosságra. A formaszertírt szöveget Londonban szerkesztik meg és ezért a közeljövőben román bizottság utazik az angol fővárosba.

Nagyszabású tengeri hadgyakorlattal szórakoztatták Olaszországban Pál jugoszláv régens-herceget

Az Oeuvre arról ír, hogy Jugoszlávia rövidesen a tengely-hatalmakhoz csatlakozik

Róma. Szerdán délelőtt háromnegyed 10 órakor a termini pályaudvaron ünnepélyes fogadtatásban részesítették Pál jugoszláv régens herceget, Olga hercegnőt, valamint a jugoszláv vendégeket Mussolini miniszterelnökkel és Ciano gróf külügyminiszterrel az élen megjelentek a katonai és polgári előkelőségek közül számosan. Mussolini miniszterelnök és Ciano gróf külügyminiszter felkeresték a Villa Savoyában Pál jugoszláv régensherceget és feleségét. Délben az olasz király és császár ebédet adott a jugoszláv vendégek tiszteletére.

A diszebéd pohárköszöntői

Viktor Emánuel király és császár a Pál jugoszláv herceg tiszteletére adott ebéden pohárköszöntőt mondott és ennek során a következőket jelentette ki:

— *A legnagyobb örömmel köszöntöm Önt, kedves vendégünket Rómában, amely szívből jövő rokonszennvel üdvözlí Önt, mert boldog, hogy kifejezésre juttathatja az olasz nemzet baráti érzelmeit az Ön személye és a jugoszláv nép iránt. Azok a kötelek, amelyek Jugoszláviát és Olaszországot egybetűzik, erősen élnek nemzeteink szívében, amelyek a közös érdekek és az egyetértés szilárd akarata tűz össze és amelyek a belgrádi egyezményrel a tartós béke és a termékeny együttműködés alapjait vetették meg. Jugoszlávia és Olaszország, amelyeket az a közös szándék tölt el, hogy megóvják és megszervezzék a rendet és a nyugalmat, amelyek nélkül a népek polgári haladása el sem képzelhető, nemcsak népeik jólétéről gondoskodnak, hanem fenntartják és megerősítik a kapcsolatokat a szomszéd és baráti államokkal s ezzel jelentős mértékben hozzájárulnak Európa békéjéhez és nyugalomához.*

Pál jugoszláv régensherceg az olasz király és császár pohárköszöntőjére a következőképpen válaszolt:

— *Abból a rokonszennből, amellyel Felsőged elárasztott, királyunk, valamint az egész jugoszláv nép iránti baráti érzelem jelét látom. A szívélvességnek ilyen megnyilatkozásával már az olasz államférfiakkal, elsősorban Mussolini miniszterelnökkel való első találkozásom alkalmával tájálkoztam. A legnagyobb meglepéssel tölt el a rokonszenn*

nek és a megbecsülésnek ez a kölcsönös megnyilvánulása. Kormányaink, amelyek megpecsételték Olaszország és Jugoszlávia jóviszonyát, a rend és a béke megszilárdulásának eszméjétől vannak áthatva. Ebben a tevékenységükben mindig szem előtt tartották a szomszédos és baráti államokkal való jóviszony elmélyítését, valamint Európa nyugalomának és békéjének fenntartását.

Pál régens és Mussolini tárgyalásai

A délután folyamán Pál jugoszláv régensherceg tegnap felkereste Mussolini miniszterelnököt a Venezia-palotában és háromnegyed órán át tartózkodott nála. A megbeszélés rendkívül szívélyes légkörben folyt le. Ezután Pál herceg és Olga hercegnő a Capitolumot tekintették meg, ahol Colonna herceg, Róma kormányzója fogadta őket és utána díszfogadás volt. A díszfogadáson az olasz királyi pár, a diplomáciai kar tagjai, Róma arisztokráciája, a katonai és polgári előkelőségek vettek részt. Később Markovics jugoszláv külügyminisztert fogadta Mussolini Ciano gróf jelenlétében.

Rómából Berlinbe utazik a jugoszláv régens

Ciano gróf olasz külügyminiszter, aki Milánóból visszatért Rómába, kihallgatáson jelent meg Mussolini miniszterelnöknel, akit részletesen tájékoztatott Ribbentrop német külügyminiszterrel folytatott tárgyalásairól.

A Havas hírszolgálati iroda levelezője jelenti Berlinből, hogy a jugoszláv régensherceg Németországba utazik. Németországi tartózkodása alatt sógoránójával, Thöring grófnővel fog lakni Münchenben és itt alkalma lesz találkoznia és megbeszélést folytatni Hitler kancellárral. A Havas iroda levelezője megjegyzi, hogy Pál régensherceg látogatása Münchenben hivatalos jellegűt fog kapni.

Pál jugoszláv régensherceg Rómába való utaztában találkozott Macsekkal a horvátok vezérével, akivel behatóan megvizsgálták a horvát kérdésben lefolytatott eddigi tárgyalások eredményeit.

Flottaszemle Nápolyban

Nápolyból jelentik: Csütörtökön reggel az olasz király és császár vendége Pál jugoszláv régensherceg társaságában Nápolyba utazott, hogy megismerje az olasz flotta gyakorlatát. Nápoly ünnepi díszit öltött a vendégek látogatása alkalmából. A király és kísérete, valamint Pál herceg és Markovics jugoszláv külügyminiszter délelőtt 11 hajón érkezett Nápolyba és ott kívánta fogadni az nattal. A pályaudvaron a vendégeket a kormány több tagja, a fascista párt vezetői, Nápoly előkelőségei és katonai díszszázad fogadták. Mussolini miniszterelnök közben már a "Trieste" cirkáló hajón érkezett Nápolyba és ott kívánta fogadni az olasz uralkodót és a jugoszláv régensherceget. A tengeri gyakorlatok a nápolyi öbölben zajlottak és azokon 112 egység vett részt.

Párisi jelentések szerint a nemzetközi sajtó nagy jelentőséget tulajdonít Pál jugoszláv herceg olaszországi látogatásának. Az Oeuvre jelentése szerint Pál jugoszláv herceg Berlin tanácsára utazott Rómába. A lap különben számol azzal az eshetőséggel, hogy Jugoszlávia a tengely-hatalmakhoz csatlakozik.

A király és Pál herceg a Trieste hajó fedélzetéről nézte végig az olasz flotta tiszteletét és parádéját. Rajtuk kívül ott volt a piemonti herceg és a Duce is. A hajóhad három gyakorlatot hajtott végre és a gyakorlatok fénypontja az volt, hogy a nápolyi öböl délkeleti pontján a rádió által irányított San Narce hajót az olasz páncélosok üldözöbe vették és éles lövedékekkel tüzelés alá fogták.

Még hétfőn is elfogad a város állampolgársági jelentkezéseket

Aradváros közigazgatási ügyosztálya tovább folytatja az állampolgári névjegyzékből kimaradtak névsorának összeállítására vonatkozó előkészítő munkálatokat. Az Arad Közlöny munkatársának érdeklődésére a közigazgatási ügyosztály vezetője kijelentette, hogy még május 15-én, tehát hétfőn is elfogadnak kérvényeket, úgy hogy a közönség végső esetben még a hétfő délután 3 órakor kezdődő hivatalos időben is iktathatja beadványát. A közigazgatási ügyosztályon különben változatlanul nagy érdeklődés nyilvánul meg az érdekeltek közönség részéről, azonban a kellően felszerelt kérvények még mindig csak igen kis számban érkeznek az iktató hivatalhoz. Ezek között is több román faji származású polgár kérvénye van, akiket hivatalból kivonnak az összeírás eljárás alól és a törvény értelmében a sokkal egyszerűbb és gyors elintézését ígérő elismertelési eljárás megindítására utasítják az illetőket.

Az igazi szerelem

Irtai: JEAN MARÉCHAL

Mivel fiatal volt és szép, úgy érezte, kételkednie kell lennie. Elsősorban a szerelemről volt nagyon megvető véleményével. Szeretem? Ugyan, érzélgős férfiak legendája. A történelem híres szerelmes érzélgős történések agyának szüleményei. Mivel azonban fiatal volt és szép, nem igen mertünk ellenmondani. Inkább imádtuk és igyekeztünk kedvében járni, nehogy kitegyük magunkat gnyolódásának. Egyszer azután a legidősebb közöttük, meglett férfi, akinek már fehér haj keretezte be magas homlokát, komolyan és egy szikrányi rendutasítással intette meg:

— Nincs igaza, asszonyom, ha azt hiszi, hogy az igazi szerelem mese és érzélgőség. Annyit hajlandó vagyok bevallani, hogy ritka, olyan ritka, mint a remekmű. De hadd mondok el önnek egy történetet, amely igazi szerelemről szól. . . . Abban az időben történt, mikor anyám súlyos beteg volt, tüdőbaja volt s velünk, gyerekekkel a hegyvidékre költöztünk, hogy gyógyítsa magát. A magaslati üdülőhelyen sokféle ember volt: betegek, egészségesek és öslakók. A betegek között volt egy kis-lány. Arca a betegségtől olyan fehér és átlátszó, mint az alabástrom, nagy kék szeme csillogott a láztól és aranyszínű haja ragyogott a napfényben. És volt az egészségesek között egy fiú, zömök, egészségtől kicsattanó, kicsit félnék legényke, aki napjait vad játékokkal töltötte egészen addig a napig, amíg meg nem látta a szöke beteget. Először csak úgy érezte, hogy a szive verése áll el, azután úgy érezte, hogy egész életére rabjául esett.

Ettől kezdve életének egyetlen célja volt, hogy gögös, hideg, szívtelen, már csak betegsége miatt is önző és szeszélyes barátnőjének minden óhaját teljesítse. Nem mozdult a közeléből és hol egy-egy gyümölcsöt lopott számára a tilosból, hol madárfészeket szedett le a fák koronájáról. Kereste a nehézségeket, hogy megmutassa erejét és ügyességét. Örült hát, ha havasi gyopárt szedhetett le valamilyen meredek sziklafal hasadékaról. Így történt azután, hogy egyszer nyaktörő meredélyen mászkált, hogy szerelmének egy szép szál virágot szakítson le s megszózott, lezuhan és mindkét lábát eltörte.

Kórházba került, gipszbe tették. Napok, hetek, hónapok teltek el s az idő bizony lassan múlt, mert barátnője csak igen ritkán látogatta meg. S a szívtelen, bár ő volt a hibás, még szemrehányást tett a fiúnak a szerencsétlenségért, hogy beteg és nem szolgálja ki. A fiú türe és alig várta, hogy talpraálljon. De csak akkor fogadta az igazi szerencsétlenség. Sántított és hamarosan rájött, hogy örök életében bicegni fog. Összeszorította a fogát és nem árulta el szörnyű fájdalmát. Evelyne, a kis-lány most már nem szívesen türe társaságát, nem tetszett neki a sánta fiú, aki melleleg bicegve nem is volt többé olyan alkalmas, hogy fűrgő lesse urnője minden parancsát.

A fiú ekkor azt tette, hogy tűzön-vízen keresztül megszerezte azt, amire Evelyne-nek szüksége volt, ha ellette, hogy a lány megkívánt valamit. Hogy teljesítse vágyait, anyjától pénzt csent. Anyja nem szólt, hiszen nyomorékká lett. Azután itt-ott az üzletekben lopott el egy-egy apróságot. A kereskedők túrték. De egyszer Evelyne egy értékesebb ékszert talált megkívánni és a fiú habo-

zás nélkül el akarta lopni. Itt történt a baj, a fiút rajtacsípték, törvényszék, tárgyalás — javítóintézetbe küldték.

Evelyne szörnyen megijedt. Attól tartott, hogy az ügyel kapcsolatban még a nevét is megemlíthetik. Hallgatott tehát és barátját elvitték a javítóintézetbe. Azután elmúlt néhány év. A fiu visszakért a javítóintézetből. Első útja a szanatórium vezetői. Megmondták neki, aki akkor már csaknem férfi volt, hogy a lány visszautazott Párisba. Nem volt pénze, hogy utána menjen. Dolgozni kezdett hát és egyetlen célja volt, hogy annyi pénzt tegyen félre, amennyiből Párisba utazhatik. Hónapokig dolgozott és Evelyne képével álmódott. Mikor jött a tavasz, egy nap egy erdei úton Evelyne-nel találkozott. Ekkor már sok pénzt tett félre, hamarosan el is utazhatott volna, úgyhogy nem számított rá, hogy a lányt itt viszonlássza. Mikor előtte állt, földbegyökerező lábbal torpant meg előtte és nem jutott szóhoz megdöbbenésében.

Evelyne is megismerte. Most már piros foltokban jelentkezett arcán a láz és sápadtsága sejtette, hogy közeledik a halál. Mikor meglátta barátját, könnyek lepték el a szemét és azt suttogta: Bocsság meg. . . . Azután nyár lett és ősszel Evelyne meghalt. . . . A fiu még sokáig ott maradt. Minden áldott nap kiment Evelyne sírjához és virágot vitt neki. Azóta is évenként többször odautazik s elmegy a kis hegyi temetőbe. Nem házasodott meg azóta sem és ma már nem fiatal ember, de csak rá gondol. . . .

Mikor befejezte elbeszélését, felállt és lassan elment. Csak most vettük észre, hogy erősen sántított. . . .

Az új parlament választási törvénye

Tizenegy választói kerület közül Arad a Temes-kerülethez tartozik az új választási törvény rendelkezése szerint — Foglalkozási ágak szerint oszlanak meg a parlamenti mandátumok — Kinevezet, jogszerinti és választott szenátorok

24 képviselőt választ Temes-kerület választópolgársága

258 képviselője és 88 szenátora lesz az új parlamentnek

Öfelsége II. Carol király aláírta a választási törvényt, amelynek szövegét az alábbiakban adjuk:

1. A nemzeti képviselőket két tényezője, a képviselők gyűlése és a szenátus.
2. A képviselőház tagjainak száma 258, akiknek kerületenkénti és foglalkozási ágak szerinti megoszlását a mellékelt táblázat tünteti fel, mely kiegészítő része a jelen törvénynek.
3. A képviselők választása titkos s kötelező szavazással történik és egyénekenkénti. Az országban 11 választókerület különböztetendő meg, vagyis minden tartomány egy választókerület, amihez a főváros, mint önálló választókerület járul. A választási körzetek székhelye a mellékelt és jelen törvény kiegészítő részét képező kimutatásban felsorolt ítéltáblák. A mandátumok tartama hat év.

Képviselők és szenátorok

4. A képviselők gyűlésébe való megválasztás feltételei: a) román állampolgárság, b) a polgári jogok gyakorlása és hogy a jelölt szereplien kerületének és foglalkozási ágának, — melyet képviselnie kell, — választói névjegyzékében, c) Románia területén lakják. Nők nem választhatók a képviselők gyűléseibe.

5. Képviselőválasztói joggal bír azon román állampolgárságu férfi és nő, aki megfelel a következő feltételeknek: a) betöltött 30-ik életévét, b) írni-olvasni tud, c) az itt felsorolt három foglalkozási csoportba tartozó kenyérkereseti ág valamelyikét ténylegesen üzi, nevezetesen: 1. földművelés és kétkézi munka, 2. kereskedelem és ipar, 3. értelmiségi foglalkozás, 4. nem áll fenn esetében a jelen törvényben meghatározott alkalmatlanság, vagy érdemtelenység esete.

6. A szenátus tagjait részben a király nevezi ki, részben jogszerinti, végül pedig részben választott szenátorok.

7. A király által kinevezett szenátoroknak meg kell felelniök az általános szenátorválasztói követelményeknek. Számuk 88, vagyis egyenlő a választott szenátorok számával, amiről a mellékelt és jelen törvény kiegészítő részét képező táblázat intézkedik.

8. Jogszerinti szenátorok magas állami és egyházi méltóságaiuknak megfelelően: a) A trónörökös 18-ik életévének betöltésétől, b) A királyi ház valamennyi nagykorú hercege, c) Az ország pátriárkája és érsekei, d) A görögkeleti és görög-katolikus egyházak püspökei, ha az ország törvényei szerint választottak, e) Az állam által elismert hitfelekezetek egy-egy képviselője, ha az ország törvényei szerint választottak, vagy neveztettek ki és ha 200.000 lélekszámot meghaladó hitfelekezetet képviselnek, f) Az 1926. évi március 27-iki választói törvény alapján 1933. év február 27-ig elismert jogszerinti szenátorok.

9. A választott szenátorok megválasztása kötelező, titkos és egyénileg nyilvánított szavazással történik.

Valamennyi választó az országban egyetlen körzetet képez, amelynek székhelye a bucaresti-i ítéltábla.

A választott szenátorok száma 88.

A mandátumok szakmacsoportonkénti elosztásáról a mellékelt és jelen törvény kiegészítő részét képező táblázat gondoskodik.

10. A szenátusba beválasztható férfiaknak és nőknek a következő feltételeknek kell eleget tenniük: a) román állampolgárság, b) legalább negyven éves (betöltött negyven év) korhatár, c) polgári jogok gyakorlásának birtoklása és hogy a jelölt szereplien az általa képviselendő szakma választói névjegyzékében.

11. Szenátorválasztási joggal bírnak azon román állampolgárságu férfiak és nők, akik a következő feltételeknek felelnek meg: a) betöltött 30. életév, b) írni és olvasni tudás, c) ne álljon fenn a jelen törvényben meghatározott alkalmatlanság, vagy méltatlanság esete, d) a választó az államban létesített, a három főfoglalkozási csoportokhoz tartozó testületek valamelyikének — amint azt a jelen törvény 5. szakasza előírja — vezetője tagja nevezetesen:

I. FÖLDMŰVELÉSÜGY ÉS MUNKA CSOPORT: 1. Mezőgazdasági kamara, 2. Mezőgazdasági, borszáti, gyümölcsstermelési stb. egyesületek és szindikátusok, amelyek elismert jogi személyiséggel rendelkeznek, 3. Munkakamara, 4. Munkás-, magántisztviselői- és iparoscéhek.

II. KERESKEDELMI ÉS IPARI CSOPORT:

1. Kereskedelmi és iparkamara, 2. Sfatul Negustoresc, vagyis kereskedelmi testületek, ha elismert jogi személyiséggel rendelkeznek, 3. Elismert jogi személyiséggel bíró iparosegyesületek.

III. ÉRTELMISÉGI CSOPORT: 1. Tanítók egyesülete, 2. Középiskolai tanárok egyesülete, 3. Egyetemi tanárok szervezete, 4. A klérus egyesülete, 5. Mérnök egyesület, vagy kollégium, 6. Építész egyesület, vagy kollégium, 7. Orvosegyesület, vagy kollégium, 8. Állatorvosok egyesület, vagy kollégium, 9. Gyógysejtes egyesület, vagy kollégium, 10. Ügyvéd egyesület, vagy kollégium, 11. Írók és szépművészek egyesülete, vagy kollégiuma.

A 12. szakasz a jogszerinti szenátorok mandátumával foglalkozik, valamint megállapítja azt, hogy a kinevezett és választott szenátorok mandátumának tartama 9 év. A választott szenátorokat névrend szerint három csoportba osztják és az alkotmány 48. szakasza szerint az eskü letételétől számított három évenként mandátumaikat megújítják. A megújítás sorrendjét sorshuzással határozzák meg.

A választói névjegyzékek

Ezzel lezárul a törvény első fejezete, a második fejezet pedig a választói névjegyzékekről intézkedik a következőképpen:

Akik nem választók és választhatók

A III. fejezet az alkalmatlanság- és érdemtelenység, valamint összeérhetetlenség eseteit sorolja fel. A 17. szakasz szerint alkalmatlannak tekintendő az, aki gyámság, hatósági felügyelet, vagy egyéb hasonló hatósági intézkedés alatt áll, csödbe jutott anélkül, hogy rehabilitálása (az erre vonatkozó törvényes eljárás szerint) megtörtént volna. A 18. szakasz szerint pedig választójogosultságra érdemtelen az, akit bűncselekmény, vagy a felsorolt törvényszakaszok szerint minősülő vétség címén elítéltek. Ide tartozik még az üzérkedés, vagy a jelen törvényben felsorolt választási vétség miatt történt ítélet is, mindaddig, amíg a szavazati jog elvesztésére vonatkozó ítélet tartama lejár. A 18. szakaszban felsorolt vétség-ítéletek következményeképpen fennálló érdemtelenység 10 év után megszűnik. Érdemtelen esetek még: a felségárulás és kémkedés, katonai kötelezettség alól történt kibúvás, vagy katonai eskü megtagadása, a politikai jogok elvesztéséről szóló ítéletek, mint ahogyan érdemteleneknek nyilvánítottak azok is, akik az egyesülés után a román állam ellen harcoltak, vagy ténykedtek, ha ezt jogerős bírósági ítélet állapítja meg, a katonaszökevények, akiket katonai bíróság elítélt és akiknél a katonai igazságszolgáltatás lefokozó ítéletet hozott, viszont nem számít érdemtelenységnek a törvény értelmében a volt osztrák-magyar polgári és katonai igazságszolgáltatás által politikai természetű ügyben hozott ítélet, valamint azok az ítéletek, amelyeket a magyar igazságszolgáltatás a román hadseregnek 1916-ban Erdélybe történt bevonulásával kapcsolatosan hozott. Mentessülnek az érdemtelen alól azok is, akiket, mint kiskorúakat enyhe minősítéssel ítélték el. A 20. szakasz a következőket tartalmazza: Az igazságügyi hatóságok kimutatás készítenek az alkalmatlansági, vagy érdemtelen esetről és a kimutatást időben az előjáróság és az illetékes járásbíró tudomására hozzák, hogy ezt a névjegyzék elkészítésénél és a jogorvoslatok tárgyalásánál figyelembe vehessék. Az anyakönyvi hivatalok minden év elején közlik az elhalálozottak névsorát, a választói névjegyzékből való törlés kerestülvitele érdekében. A 21. szakasz kimondja, hogy mindennemű nevezendő közalkalmazott, vagy közhasznú intézmény és kö-

13. A képviselők gyűléseinek választói névjegyzéke állandó. Elkészítése, vagy pedig a szükséges törlések és kibővitések után történő módosítása minden év januárjában történik. Az elkészített névjegyzékeket az illetékes vezetőjáráshíróhoz terjesztik be igazolás és jóváhagyás végett.

14. Mindazon polgárok, akik jelen törvény értelmében választójoggal bírnak, minden év január elseje és tizenötödike között bizottság előtt jelentkeznek, amelynek tagjai városokban a polgármester, a titkár, rendőrfőnök és az állami pénzügyi szolgálat képviselője, községekben pedig a vezetőelőjáró (primar), jegyző, a csendőrs parancsnoka és ugyancsak a pénzügyi szolgálat megbízottja. A megjelentek szóbelileg kéri a választói névjegyzékbe való felvételüket és közlik az általuk ténylegesen gyakorolt foglalkozási ágat. A bizottság személyes tudomás, vagy a bejelentett bizonyítékok alapján dönt a felvétellel és igenlő határozat esetén bejegyzik az illető nevét egy kimutatásba, amelyet két példányban kell elkészíteni, minden foglalkozási ág számára külön.

15. A választói névjegyzékek tíz napig függesztendők ki a város, illetve község házában és az illetékes járásbírószágon. Az elégedetlenek ezen idő alatt szóbeli, vagy írásbeli jogorvoslattal élhetnek (contestatie) az illetékes járásbíró előtt, akinek három napon belül nyilatkoznia kell. Ezen túl a névjegyzékbe való felvétel jogerőre emelkedik.

A 16. szakasz a szenátusi választók névjegyzékének összeállításáról intézkedik, ami hasonló módon történik meg azzal, hogy a jogosultaknak az illetékes törvényszék főelnökénél kell jelentkezniük, az összeállított névjegyzék ellenőrzését és jóváhagyását pedig az illetékes ítéltáblai főelnök végzi.

zület alkalmazottja csak akkor vehet részt, mint jelölt a választásokon, ha annak megtörténte előtt legalább 5 nappal lemond állásáról. Vonatkozik ez azokra a magán-intézményeknél működő egyénekre is, akiknek kinevezése királyi rendelettel történik. A lemondás azonnali hatályval tudomásul vétetik és a lemondott tisztviselő csak akkor nyerheti vissza állását, ha ismét eleget tesz a köztisztviselői szervezésről szóló törvénynek és a többi különleges törvényeknek. A miniszterek és államtitkárok számára nem kötelező a lemondás. Ugyancsak hivatalukban maradhatnak azok a képviselő- és szenátorjelölt egyetemi, általában egyetemi fokozatu főiskolai tanárok, akik legalább 10 éven keresztül teljesítettek ezen minőségükben szolgálatot.

Általános rendelkezések

A negyedik fejezetben a 24. szakasz kimondja, hogy a képviselő- és szenátorválasztás kiírásának a törvényhozótestület megbízásának lejárta, vagy feloszlásától számított két hónapon belül meg kell történnie, mégpedig királyi rendelet után, amelynek megjelentésétől legalább 15 napnak kell elteltie a választásig. A 25. szakasz az ítéltáblák mellett működő választási irodák működéséről intézkedik. Ezeknek az irodáknak feladata: a) A jelölések átvétele, b) A választási szakaszok kijelölése és a választóhelyiségek megállapítása, c) A nyomtatványok ügyének intézése és a szavazóedűlők szétosztása a szavazati tagozatoknál (sectiuni de votare), d) A választási eredményeknek a kerületből való összpontosítása és a megválasztottak névjegyzékének kihirdetése, e) A mandátumot igazoló irat kiadása, f) A jelöltek, vagy választók által bejelentett kontesztációk és kifogások átvétele, g) A rendfenntartó intézkedések irányítása, h) A törvényben megállapított összes kötelezettségek teljesítése.

„URANIA-PREMIERMOZGO” TEL: 12-32

A szezon legnagyobb francia filmsikere!

„A sárga titok” (LE DRAME de SANGHAI)

Kína titokzatos multja és harcias „jelenének” drámai feltárása
Louis Jouvet, Inkiijnoff, Christiane M. 5, 7.15, 9.30

26. A képviselői testületben való felöltséget személyesen kell a jelöltnek bejelentenie és ezt írásban kell az ítélőtábla főelnökénél bejelenteni. Írásbeli kéréséhez csatolnia kell annak igazolását, hogy szerepel a választói névjegyzékben és **ho kell mutatnia a Front felhatalmazását is.** A jelölésnek legalább 8 szabad nappal a választás időpontja előtt kell megtörténnie.

A következő szakasz kimondja, hogy a szenátusi választásoknál a jelölés hasonló feltételekkel történik, azzal a különbséggel, hogy a jelöltnek a **bucuresti-i ítélőtábla elnökénél** kell jelentkeznie.

28. A képviselőválasztással kapcsolatos választási tevékenység megkönnyítése végett minden választási kerületet járásbírói körzetként tagozatokra osztják. Ha az így megállapítandó körzet választóinak száma meghaladja a 2500 egyént, az illetékes ítélőtábla elnök más választási tagozatokat is létesíthet.

29. A szenátorválasztás alkalmával egyetlen választókerület működik az illetékes ítélőtábla mellett.

A választási kampányról

A következő szakaszok kimondják, hogy a választás elnöke az illetékes járásbíró, ennek akadályozottsága esetén pedig a sorshuzás utján kijelölendő bíró. A jelöltek fényképe, névmegjelölése, amihez hozzá lehet fűzni címeiket, vagy foglalkozási águk megjelölését, legfeljebb 100 szót tartalmazó rövid felhívással kiragasztható. A választások lebonyolítása egyetlen nap alatt kell megtörténnie, reggel 8 órától amíg az összes választók leszavaztak, anélkül azonban, hogy a záróra meghaladhatná a másnap reggeli 8 órát.

A 35., 36. és 37. szakaszok a választás módjáról intézkednek és az eredmény megállapításának módjait tartalmazzák, míg a 43., 44. és 45. szakasz a kontesztációk és kifogások bejelentését határozza meg. A 46. szakasz szerint a szenátorválasztások lefolyása azonos azzal, hogy itt csupán az ítélőtábla mellett működő választókerületben lehet szavazni és az eredményeket a **bucuresti-i ítélőtábla választási központja** összeszámolja. Az ötödik fejezet következik ezután, amelynek keretében a 47. szakasz kimondja azt, hogy a mandátumok érvényesítését a Semmitőszék végzi.

Büntetések

49. Mindazon közigazgatási, vagy igazságszolgáltatási tisztviselők, valamint közhatalommal felruházott személyek, akik elmulasztják a jelen törvényben előírt kötelezettségeik teljesítését 1000—2000 leig terjedő pénzbírságban részesülnek és két évre elvesztik jogukat, hogy köztisztviselői tisztséget tölthetnek be.

50. Az, aki tudatosan hamis nyilatkozatot tesz a választói névjegyzék összeállítását illetően, vagy eltitkolja a törvényben előírt alkalmazás fennforgását 500—2000 leig terjedő pénzbírsággal sújtatik.

51. Aki a választás során hamis azonosságot igazol, 1—6 hónapig terjedő szabadságvesztésben és 2000—5000 leig terjedő pénzbüntetésben részesül. A büntetést a kihágást megállapító szavazási elnök állapítja meg, azonnal.

52. Azon választási elnökök, akik a névjegyzékbe felvett polgárt rosszhiszeműen visszautasítják, 1 hónaptól 1 évig terjedő elzárással és 2000—3000 leig terjedő pénzbírsággal büntetnek.

53. Ha az a személy, aki a szavazólapok összeírására nyert megbízást, hozzáadott a szavazólapokhoz, vagy elvett azok közül, 3 hónaptól 2 évig terjedő fogházzal 2000—10.000 leig terjedő pénzbüntetéssel sújtatik.

54. Akik fegyverrel lépnek a választási helyi ségbe, 15 naptól 1 hónapig terjedő szabadságvesztéssel és 500—2000 leig terjedő pénzbüntetéssel sújtandók.

Szintén fogházbüntetésben és pénzbírságban részesülnek azok, akikről megállapították, hogy szavazatot vásároltak, vagy pénzzel bírtak rá valakit a szavazástól való tartózkodásra, valamint azok is, akik eladták szavazatukat, kik csinnvel, vagy erőszakkal befolyásolják a szavazást, akik erőszakot alkalmaznak bármilyen vonatkozásban. A kiüritetlen választási urnák eltüntetőit, akik ezeknek pecsétjét letörlik, vagy a szavazólapokat eltulajdonítják, vagy ugyanezt cselekszik a szavazási iratköteggel, 2—5 évig terjedő fogházbüntetéssel és 1000—10.000 leig terjedő pénzbírsággal sújtandók. Abban az esetben, ha a választás eredményének megmásmítására irányuló cselekményt a választási iroda tagja, vagy az urna őrzésére kirendelt karhatalom tagjai, vagy bárki más követi el,

a büntetés 5—10 évig terjedő fogház és 20 ezer leig terjedő pénzbüntetés.

Pénzbüntetéssel sújtják a tiltott írásbeli, vagy szóbeli propagandát is. Valamennyi itt felsorolt

kétség esetén a választójogosultságot is felfüggesztik, legfeljebb 5 évig.

Az 53. szakasz szerint a választásban való részvétel kötelező és aki megfelelő indokolás nélkül távolmarad 1000 lej polgári bírságban részesül.

A hetedik fejezet különböző intézkedéseket, a nyolcadik pedig átmeneti rendelkezéseket tartalmaz. Végül az alábbi két táblázat tartozik még a törvényhez.

A választási kerületek

Képviselőválasztási körzetek beosztása: Bucegi-kerület, székhelye a brassói ítélőtábla. Duna-kerület, Galati, Prut-kerület, Iasi, Bucuresti-i kerület, Bucuresti, Szamos-kerület, Kolozsvár, Maros-kerület, Marosvásárhely, Temes-kerület, Temesvár, Olt-kerület, Craiova, Suceava-kerület, Cernauti, Nistru-kerület, Chisinau, Tengeremelléki-kerület, Constanta.

A mandátumok megosztása kerületenként és foglalkozási áganként a következő: Bucegi 10 földműves és munkás, 10 kereskedő és iparos, 10

Választások: június 1-én és 2-án

Calinescu Armand miniszterelnök egyébként kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt és a következő tartalmu jelentést adta át Őfelségének a törvényhozó testület összehívásával kapcsolatosan:

— Sire, miután az a törvény, amely megszabja azt, hogy ki választó, ki lehet tagja a kamarának és szenátusnak, meghatározza a képviselők és szenátorok számát, valamint azokat a szabályokat, amelyek szerint ezeket megválasztják, életbelépett, legmélyebb tisztelettel nyújtom át Felsőgednek a rendeletet a választótestületek a kamarai és szenátusi választások megjelölés céljából való összehívására vonatkozólag. Legmélyebb hódolattal maradok Felsőgednek alá zatos tisztelője, Armand Calinescu miniszterelnök.

értelmiség, összesen 30. Ugvanez a mandátumok megosztása a Duna-kerületben is. Prut-kerület: 9 földműves és munkás, 9 kereskedő és iparos, 9 értelmiségi, összesen 27. Bucuresti, Szamos, Maros, Temes és Olt-kerületek minden foglalkozási csoportból kerületenként 8-8 képviselőt tehát kerületenként 24 képviselőt választanak.

Suceava és Nistru kerületek foglalkozási csoportonként 6-6 kerületenként összesen tehát 18 képviselőt küldenek a törvényhozásba, míg a Tengeremelléki-kerület foglalkozási csoportonként 5-5, tehát 15 képviselőt választ. A képviselők száma foglalkozásonként 86, összesen 258.

A szenátori mandátumok megosztása a következő: I. Földműves 30, munkás 14 szenátor, II. Kereskedő 11, iparos 11 szenátor, III. Értelmiségi foglalkozásuk: tanítógyesület, középiskolai tanárok egyesülete, egyetemi tanárok egyesülete, mérnök szakma, építészeti szakma, orvos, állatorvos, gyógyszerész, ügyvéd és írók illetve szépírók foglalkozók szakmánként 2-2 mandátum, ami a három csoportnál összesen 88 szenátort jelent.

Az uralkodó a következő törvényrendeletet írta alá:

— II. CAROL király, Isten kegyelméből és nemzet akaratából Románia királya, az alkotmány 99. és 45. szakasza értelmében elrendeliük:

1. SZAKASZ: Összehívjuk a választói testületet a képviselőházi választások megjelölés céljából 1939. június 1-ére, a szenátusi tagok megválasztására pedig június 2-ára.

2. SZAKASZ: A törvényhozó testületeket június 7-re hívjuk össze.

3. SZAKASZ: Jelen rendelkezés végrehajtásával miniszterelnökünket bizzuk meg.

Bucuresti, május 9-én.

II. CAROL.

Megsürgette a Magyar Népközösség az egyszakaszos állampolgársági póttörvényrendelet kiadásának ügyét

Kérték a kitűzött május 15-i határidő további kéthónapos meghosszabbítását

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Ismeretes, hogy a belügyminiszterium közelmúltban megjelent 7247-es számú rendelete értelmében a községi eljárások a polgárok tudomására hozták, hogy mindazok, akik 1924-ben az állampolgársági törvény 56. és 2. cikkelyének 1., 2., 3., valamint 4. pontja alapján állampolgárságra jogosultak voltak, de az összeírás során kimaradtak a lajstromozásból, ez év május 15-ig újból kérhetik az állampolgársági névjegyzékbe való bevezetésüket. Miután azonban a miniszteri rendelet olyan iratok benyújtását rendel el, amelyeket beszerezni záros határidőre csaknem

a lehetetlenséggel határos, a magyarság vezetői azt kérik az illetékes kormánytényezőktől, hogy tekintsen el a sok nehézség árán beszerezhető iratok benyújtásától és csökkentse le az állampolgársági lajstromba való bevezetéséhez szükséges iratok számát. Egyben azt kérik a magyarság vezetőit, hogy a május 15-ikében megállapított határidőt legalább két hónappal hosszabbítsák meg. Közben is, hogy az általuk már régebben benyújtott egyszakaszos törvénytervezet jóváhagyása után rendezzék a magyar etnikai származásúak állampolgársági ügyét abban a formában, ahogy azt az egyszakaszos törvénytervezet megjelöli.

Rendelkezési állományba helyezték, felfüggesztették állásától és letartóztatták a bucuresti-i ítélőtábla főelnökét

Halálosan bántalmazott egy Roman-megyebeli lakost a magáról megteledekezett igazságügyi főosztviselő

Bucurestiből jelentik: A román törvénytörök vizsgálóbírája vizsgálatot folytatott le azon vádak ügyében, amelyeket Alexandru D. Liciu, a bucuresti-i ítélőtábla főelnöke ellen emeltek. A vádak szerint Liciu táblai főelnök az elmúlt év augusztus másodikán **súlyosan bántalmazta C. Ionescut a Romanmegyei Recea községbeli lakost, aki a bántalmazás következtében 1938. augusztus 11-ikén az egyik román kórházban meghalt.**

Alexandru Liciu ellen a felmerült gyanúok alapján letartóztatási végzést adtak ki és ezt a letartóztatási végzést a román törvénytörök megerősítette. A tárgyalás során Liciu táblai főelnököt Vasilescu-Valjean, a neves bucuresti ügyvéd, valamint Roiu, a román ügyvédi kamara dékánja védtek. A törvénytörök négy,

órás tanácskozás után hagyta helyben a letartóztatási végzést

A táblai főelnök letartóztatása következtében **Iamandi Victor** igazságügyminiszter királyi dekrétumot terjesztett aláírás végett Őfelsége elé. A dekrétum értelmében, amelyet az Uralkodó aláírt, Liciu bucuresti-i táblai főelnököt

május 9-iki hatállyal rendelkezési állományba helyezték.

CORSO-MOZGO 5, 7.15, 9.30

Cronin világhírű regénye után

„Réztábla a kapu alatt”

PARAMOUNT HIRADÓ.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

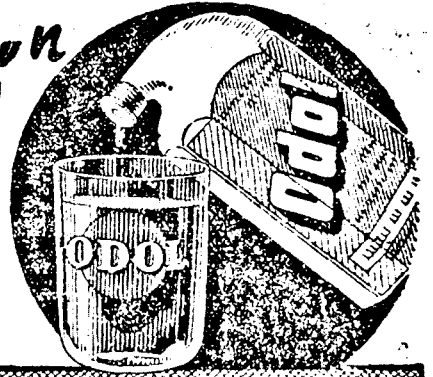
A Magyar Népközösség tovább tárgyal a kormánnyal

Kolozsvárról jelenti távbeszélőn az Aradi Közlöny tudósítója: Szász Pál dr., a Nemzeti Ujjászületés Frontjának igazgatósági tagja, valamint gróf Teleki Ádám, Mikó László, dr. fi. Mikó Imre, Szabó Béni főtanácsosi tagok napok óta Bucurestiben tartózkodnak. A magyarországi vezetők különböző nagyfotosszerű ügyben folytatnak megbeszélést az illetékes körökkel.

A Bucurestiben tartózkodó magyar vezetőktől egyébként részt vettek a május 9-én és 10-én megtartott nemzeti ünnepségeken is.

Egy pár csepp
elegendő

Az ODOL szájvizet erős, egy pár csepp, egy fél pohár vízben, elegendő a hatásos szájöblögetéshez. Az ODOL antiszeptikus és az egészség védelmezője

ODOL

Nagyszabásu ünnepségek voltak május 10-én az egész országban

Sokszázézes tömegek ünnepelték Bucurestiben Őfelségét és az Uralkodóházat — Nagyszabásu diszszemle és fogadtatás volt Aradon

Stinghe Dumitru ezredes, megyei prefektus nagyhatásu beszéde

Kivételesen nagyszabásu keretek között és rendkívüli fényvel ünnepelte meg május 10. nemzeti ünnepét az ország egész lakossága, Bucurestiben éppugy, mint az ország valamennyi helységében nappal zászlódiszt, este fényes kivilágítást öltöttek a középületek és a felekezeti templomaiban mindenütt háláadó Istentiszteleteket tartottak. Bucurestiben külön felhívást keltett a propagandaügyi miniszterium épületén elhelyezett nyolcméteres királyportré, melyet zászlókkal díszítettek, este pedig fényesen kivilágították.

Ünnepségek Bucurestiben

Őfelsége II. Carol király, amikor a katonai felvonulás véget ért, a mikrofon előtt a következő szavakat mondotta:

— Köszönetemet fejezem ki a gyönyörű parádéért. Valamennyieteknek egészséget kívánok, tiuk!

Az uralkodó szavait véget nem érő lelkes „hurra” kiáltás követte. Ezután II. Carol király az ünnepségre meghívott külföldi katonai attasékkal beszélgetett, majd Mihai nagyvajda társaságában autóba ült és a palotába hajtott. Az egész utvonalon végig nagy lelkesedéssel ünnepelte a főváros népe.

Este a tiszti kaszinóból a királyi palotáig a Calea Victoriei utvonala szűknek bizonyult az óriási tömeg befogadására. A főváros lakossága a régi hagyományokhoz híven, május 10-ikének estéjét a főutvonalakon töltötte, de még sohasem olyan nagy tömegekben, mint tegnap. Rengetegen érkeztek vidékről is. A kávéházakat valóságos megrohamszerűség és bár az összes asztalokat a járdára vitték ki, még sem lehetett a tömeget kiszolgálni. A közintézmények palotáj tündéri fényben usztak. A királyi palotával szemben I. Carol király új szobrát gyönyörködve nézte a tömeg. Este kilenc órakor kezdődött a fáklyás felvonulás. A katonák fáklyákkal a kezükben felvonultak a királyi palota elé, majd pedig onnan tovább indultak, amikor Őfelsége, az erkélyen megjelent. Sokszázézer főnyi tömeg lelkesen élenezte az uralkodót. Késő éjszakáig katonazenekarok vonultak végig az uccán és az ünnepség csak éjfél felé ért véget.

Európa valamennyi fővárosában lévő román követségeken és konzulátusokon Te Deummal ünnepelték meg május 10-ét. Utána fogadtatás volt, amelyen részt vettek az idegen követségek képviselői, valamint a polgári és katonai hatóságok vezetői. A román követségek vezetői beszédet tartottak és körvonalazták a nap jelentőségét.

Az aradi ünnepségek

Aradon ugyancsak az eddigi éveknél jóval nagyobb szabásu keretek között folyt le a nemzeti ünnep eseményeinek rendje. Délelőtt 10 órakor az egyházfelekezetek templomaiban Te Deumot tartottak, majd az Istentiszteleteket követően a városháza előtti téren felállított dízsátor és a meghívottak részére összegyűjtött padosorok előtt felvonultak az Aradon állomásozó katonai egységek. Tizenegy órakor jelent meg Ilcus tábornok, hadtestparancsnok, vezérkarának élén a városháza előtt, hol Petre Georgescu vezénylő tábornok, helyőrségi pa-

rancsnok fogadta, majd szemlét tartottak a csapatok fölött. A tábornokok szemlélését a csapatok lelkes éljenzéssel fejezték be. Ezután kezdődött meg a csapatok diszfelvonulása, Petre Georgescu tábornok személyes vezetésével.

A diszszemle

A katonai diszszemle felvonulása órák hosszú során át tartott és pompás képet nyújtott a fegyveres erő megjelenéséről. — Pompás látványt nyújtott a Nemzeti Ujjá-

születési Front egyenruhás csoportja, a Front Nemzeti Gárdájának katonás felvonulása, amelyet Babescu Alexa ezredes vezetett. A Strajerek oszlopának élén Dabiciu Ioachim parancsnok haladt. A menet élének látványosságát festőivé tették a különböző színű formaruhák, amelyekbe élénkséget és színpompát vittek a nemzeti viseletbe öltözött leányok, fiatal asszonyok. Külön sikere volt a különböző sportegyesületek felvonulásának is.

A fegyveres erő felvonulásának menet élén a premilitáris csapatok meneteltek saját zenekarukkal az élén. Manoilă őrnagy vezetésével. Utánuk a vadászrezd, majd a háziezred vonult fel, majd a könnyű és a gépesített nehéztüzérség. Nagy sikere volt a különböző gépesített osztagok megjelenésének: a rádióosztagnak, a motorkerékpárosoknak, a könnyű tankosztagnak és az utászcsapatok külön gépesített egységeinek. Mintegy ötvénezer főnyi tömeg nézte végig a nagyszabásu látványosságot, melynek rendjét egyébként a katonai rendfenntartók kívül a városi rendőrlégénység és a katonai tüzoltóság egységei biztosították körültekintő módon. A rendőrlégénység és a tisztikar teljesítményét maga Murgau Liviu rendőrkvesztör irányította nagy figyelemmel.

A diszszemle előkelő közönségének sorában a város egész társadalmja, felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül megjelent és vezetői által képviseltette magát. A diszszemle, úgy katonai, mint polgári körökben nagy tetszést aratott.

Fogadtatás a vármegyei prefekturán

Egy óra előtt 10 perccel vonult be Magler Andrei dr. aradi ortodox román püspök Ilcus tábornok, hadtestparancsnok és Stinghe ezredes, vármegyei prefektus kíséretében a megyei prefektúra feldíszített dísztermébe, hogy a fogadtatást megtartsák. Nemzeti viseletbe öltözött hölgyek, csillogó egyenruhák, frakkok és a Nemzeti Ujjászületés Frontjának, továbbá az új Gárdának egyenruhái tették festőivé a képet.

Elsőnek Cihandu dr. esperes, az ortodox román egyház részéről mondott lendületteljes üdvözlőbeszédet, majd őt követően Popa Iosif esperes a görög katolikus, Kovintyly Uros a görögkeleti szerb, Kulcsár Kálmán a római katolikus egyház, a minorita rendház és az aradi római katolikus egyházi és kulturális intézmények összességének nevében mondott felkészült és az Uralkodóházra és az ország népére.

— Az ittélő katolikus magyarság, — mondta Kulcsár Kálmán, — feladatának tudatában, felelősségének átérezésében és céljainak követésében mindig a lojalitás, békeszeretet, együttműködés eszközeit kereste és keresi ma is. Számunkra tehát nem szavak, hanem tettek bizonyítják az emelkedett szempontok érvényesítését és ebben egyházunk és népünk, szellemi vezetőivel az élén, keresi és várja, hogy mindenkor egyenrangú munkatárs gyanánt szerepelhessen az országépítő munkában és minden társadalmi vonatkozásban.

— Ebben a szilárd reményességben állunk mi is azok sorába, akik nagyrabecsülésük és hódolattuk kifejezését terjesztik az ország uralkodója elé. Az aradi római katolikus egyház, a Minorita Rend és az összes katolikus magyar egyesületek és in-

tözmények nevében tisztelettel állunk meg a román nemzet e nagy ünnepé előtt és szívünkkel kívánjuk, hogy ez az évről-évre visszatérő történelmi felemelkedés az ország és a nép igaz békéjének, fejlődésének és boldogulásának legyen a tanúja.

Kovács Zoltán a református egyház, Dénes Béla az ág. evangélikus egyház híveinek üdvözlését tolmácsolta. Vágvölgyi Lajos dr. az izr. neolog, Schreiber Joachim pedig az ortodox izr. egyházközösség híveinek hűségnyilatkozatait. Az aradi garnizon tisztikara nevében Petre Georgescu tábornok, a tartalékos tisztek nevében Munteanu ezredes beszédét fogadta őszinte taps. Ludosan Nicolae az igazságszolgáltatási kar, Nichin Ioan dr. a vármegyei közigazgatás, Vlad Alexandru tábornok pedig a város lakossága és vezetősége nevében beszélt. Popovici Nicolae dr. az aradi ort. román püspökség teológiája részéről, Traian Magier a Serviciul Social nevében, Ilie Ardelean a tantestület, Ascaniu Crisan a Strajerszervezetek nevében tolmácsolták hűséges együttérzéseiket, Fischer Aladár az aradi magyar kulturális és tudományos intézmények nevében mondott üdvözlőbeszédet. Moldovan Ioan dr. igazgató-főorvos az Orvoskamara, Tamasdan Octavian a Banca Nationala részéről beszéltek és hasonló értelemben szólottak a vármegyei és városi állategészségügyi szolgálat, a tanfelügyelőség, a Serviciul Agricol képviselői is. Serbanescu mérnök a CFR aradi vezető-intézményeinek üdvözlését fejezte ki, míg Vasile Cilibia pénzügyigazgató az állami pénzügyi szolgálat, Platos Ioan igazgató a Belegényi szolgálatának, Mateescu Stefan a Kereskedelmi és Iparkamarának, Albu a Munkakamarának, Birtolon Aurel pedig a Mezőgazdasági Kamarának nevében tett ünnepi nyilatkozatot. A vámfelügyelőség képviselőjének és Furnica postaigazgatójának beszédei után Martin B. Ioan főszerkesztő az aradi Ujságíró-Céh többségi és kisebbségi tagjainak nevében mondott üdvözlőbeszédet.

Az aradi Ujságíró Céh elnöke a következőket mondotta:

— „Az aradi Ujságíró Céh tagjai... nyelvi megkülönböztetés nélkül sorakoznak fel az

Stinghe Dumitru ezredes-prefektus beszéde

— „Május 10. számunkra több fontos történelmi eseményt képvisel. Ezen a nemzeti ünnepen az ország minden részében a lakosság nemzetiségi és felekezeti különbség nélkül kifejezésre juttatja hűségét és elismerését a Trón és a kormány iránt.

— Arad megyében és a székvárosban a lakosság érzelmeinek megnyilvánulása Őfelsége bölcsessége iránt abból fakad főként, hogy felismerte, miszerint II. Carol király hazánk sorsát biztos kézzel vezeti a válságos pillanatokban, miként arról az utóbbi hetekben meggyőződést szerezhettünk. Bizva uralkodónkban és dicsőséges hadseregünkben, élvezhetjük azt a biztonságot és nyugalmat, amely szükséges ahhoz, hogy a nemzet fejlődése és határaink épsége biztosítva legyen.

— A válságos napokban Arad város és a megve lakossága nemzetiségi és vallási különbség nélkül kötelességtudással vállalta azokat a terheket, amelyek a haza megvédelmére érdekében rájuk hárultak. Ez a tény igazolja népünk erejében gyökerező bizalmat.

— Köszönetemet fejezem ki a kormány és magam nevében a hűség, áldozatkészség és lojalitás megnyilvánulásáért és kérem önöket, hogy a jövőben is szorosan egyesülve álljunk a Trón és a kormány körül, mely tényezőök bölcsességgel örököndnek hazánk sorsa fölött. Éljen Őfelsége és a királyi család!”

Kitüntetések május 10. alkalmából

Bucuresti. A május 10-iki nemzeti ünnep alkalmából Őfelsége II. Carol király a következő érdemrendeket adományozta:

Calinescu Armand minisztereinek a „Serviciul Credincios” rend nagykeresztjét, Bujoi nemzetgazdasági miniszter a „Coroana Romaniei” rend nagykeresztjét, Petre Andrei nemzetnevelésügyi miniszter, a „Coro-

építő munka új ütemének jegyében s általam fejezik ki mélyszéges hódolattal teli elismerésüket, amellyel alávetik magukat ama ténykedéseknek, amelyeknek célja Románia emelése és konszolidálása. Kérik, hogy Ön továbbítsa Őfelsége a királyhoz, a dinasztidhoz és a magas kormányhoz jó egészséget kifejező kívánságaikat.”

Az Ujságíró-Céh küldöttségének szónoka után a Román Nőegylet hölgyei: Vasile Goldisné, Birtolon Aurelné, Halmagian Livjuné és Iuliu Vicusné mondották el üdvözlőbeszédüket, majd utánuk dr. Cotioiu Romulus az egykori román legionáriusok, dr. Cotioiu Romuald a város egészségügyi szolgálatának nevében, Mihail Voltan nyugalmazott kapitány pedig az egykori frontharcosok szervezete nevében beszéltek. Mohor Ilie a rokkantak egyesülete részéről beszélt, dr. Ungur Imre a Filharmonikusok üdvözlését tolmácsolta. Az üdvözlőbeszéd elhangzása után Ilcus tábornok, hadtestparancsnok tartott katonásan frappáns beszédet, melyben köszönetet mondott az elhangzott nyilatkozatokért a város és a megye valamennyi polgárának.

— Boldogan hallottam — mondotta a hadtestparancsnok tábornok, — hogy valamennyien együtt, egy irányban haladnak a közélet munkaterületein. Az egyének és a közületek fejlődését csakis ezen az egyetlen úton érhetjük el. Az utóbbi hetek eseményei között is ezt a meggyőződést szereztem: a belső harmonia és az összetartás biztosítja és biztosítja számunkra továbbra is a boldogulást és az eredményes munkát!

Ilcus tábornok ezután kijelentette, hogy az elhangzott jókívánságokat és hűségnyilatkozatokat az Uralkodó előtt tolmácsolni fogja, majd az Uralkodóház, az ország, a nemzet és a hadsereg életteljesével fejezte be beszédét. Utána Stinghe Dimitrie ezredes, megyei prefektus május 10-ének történelmi jelentőségéről tartott magasszínvonalú előadást, melynek során tárgyilagosan emelte ki a nemzeti összefogás jelentőségét a legutóbbi események között is.

ana Romaniei” nagykeresztjét, Galencu Grigore külügyminiszter a „Coroana Romaniei” nagykeresztjét, Silviu Dragomir kisebbségügyi miniszter a „Serviciul Credincios” rend tisztikeresztjét, Titeanu Eugen propagandügyi alminiszter a „Coroana Romaniei” tisztikeresztjét, Nae Popescu kultuszminiszteriumi államtitkár a „Serviciul Credincios” rend tisztikeresztjét kapta.

A „Serviciul Credincios” rend nagy tisztikeresztjét kapták még: Pop Danila tábornok, Lupas Ion, Vlad Aurel, Racovita Emil, Radulescu-Motru, míg ugyanennek a rendnek a parancsnok kerestjét a következő kintüntetettek kapták: Teofil Sidorovici, Partenie Ilie tábornokok, Popescu B. D. tábornok, Barbunescu I. Petre ellentengernagy, Macri Constantin, Alexianu Gheorghe, Crețianu Alexandru, Dinu Simian, Marinescu Teodor, Macovei Ion, Bruckner Victor, Blaga Lucian, Savu Eugen, Marian Emil, Bratescu Zamfir, B. Cuzen Vasile tábornok, Iordan Dimitrie, Danielopol Daniel, Dan Sever, Uganenec a rendnek a kis tisztikeresztjét Jumanca Iosif, German Eftimie, Grigorigi Gheorghe, Hodor Victor és mások kapták. A „Coroana Romaniei” nagy tiszti keresztjét Ilcus Ion tábornok, Macarovici Alexandru és Bratu Ion tanár kapták.

Fáklyásmenet

A május 10-i ünnepségeket Aradon is fáklyásmenet zárta le, mely az előre meghatározott útvonalon lelkes hurrázások között járta be a kivilágított várost. Napközben a katonazenekar és a rendőrlégénység kitünő zenekara játékaival emelte az ünnepségek sikerét.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

Külföldi állampolgárok figyelmébe!

Az aradi állambiztonsági hivatal felszólítja mindazokat az aradi sziguranca körzetébe lakó külföldi állampolgárokat, akik utazási igazolvány (carte de călătorie) nélküli tartzkodási engedéllyel (autorizație de sederea in țara) rendelkeznek, hogy legsürgősebben jelentkezzenek a központi rendőrség épületében lévő, 44-es számú szobában működő idegenellenőrző hivatalban.

Ugyazintén kötelesek jelentkezni mindazok, akiket a közelmúltban történt állampolgársági felülvizsgálat során törölték az állampolgársági névjegyzékből. Az ebbe a csoportba tartozók is az állambiztonsági hivatal 44-es számú szobájában működő idegenellenőrző szolgálatnál kell hogy jelentkezzenek.

A sziguranca felszólítja az érdekelteket, hogy saját érdekükben legkésőbb június elsejéig jelentkezzenek, mert a határidőt nem hosszabbítják meg és azokat, akik nem tettek eleget jelentkezési kötelezettségüknek, kényszerlakhelyre utalják.

Hónapos-szoba kiadása nem terhelhető illetékekkel!

A nagyváradi törvényszék elvi-jelentőségű határozata

Nagyváradról jelentik: Érdekes döntést hozott végső fokon a nagyváradi törvényszék egy olyan perben, amely közvetlenül érinti az ország nagyobb városainak azon főbérleit, akik szobákat adnak albérletbe. Egy nagyváradi ügyvéd, mint főbérlet, burotozott szobát adott ki és a bérösszegre a város havi 100 lei illetéket rótt ki, mire az ügyvéd megfellebbezte a kivetést, azzal az indoklással, hogy egy szoba kiadása nem tekinthető kereskedelmi ügyletnek. Ugy a járásbíró, mint a törvényszék helyt adott a keresetnek, amennyiben az ítélet kimondja, hogy egy szoba kiadása nem tekinthető kereskedelmi ügyletnek és ezért tarthat különös érdeklődésre számot, mert az utóbbi időben Erdély több városában külön illetékekkel terheltek meg az albérleti szobákat.

Szórakozási és tanulmányi utazások a Hamburg-Amerika Linie

hajóival vidámságot, egészséget és tudást nyújtanak.

Hapag-utazás a Földközi-tenger keleti részén „Milwaukee” hajóval május 14-től május 30-ig.

Hapag spanyolországi utazás a „Milwaukee” hajóval június 1—21-ig.

Hapag 1939. évi északi utazások

1. **Hapag-utazás a Keleti-tengeren és Norvégiába** június 27-től július 13-ig.

1. **Hapag-utazás Skócia, Izland, Spitzbergák és Norvégiába** július 15-től augusztus 7-ig.

Hapag észak-tengeri utazás a norvégiai partoknál július 21—24-ig.

2. **Hapag-utazás Skócia, Izland, Spitzbergák és Norvégiába** július 26-től augusztus 15-ig.

2. **Hapag-utazás a Keleti-tengeren és Norvégiába** augusztus 10—26-ig.

Fenti utazások a „MILWAUKEE” és „St. Louis” motoros hajókkal.

Fev. lágosítások és prospektusok:

Hamburg-Amerika Linie képviselőtől

Künstler Utazási Iroda

ARAD, Bul. Regina Maria 24. Tel. 10-86

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 11-51. Sürgőnyclm: KOZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre 840 lei || Negyedévre 210 lei
Egy hónapra 420 || Egy hónapra 70

'KUTYA-ÉLET...'

Kiskutya, nagykutya ezuttal sem ugat hiába, illetve csak nem ugatna ha akadna még kutya, amelyik vakkanani is merne a legutóbbi kutya-rendelet óta...

Szó se róla, a közegészségügy védelme minden bírálaton felül áll. hiszen a saját bőrünkön van szó, de úgy érezzük igazságtalanság ez négy lábú barátaink...

Arad kutyatulajdonosai és mindazok, akik szeretik a kutyákat, nagy megdöbbenéssel fogadták az új kutya-rendet, amelynek kereshetése könnyven arra vezethet, hogy Aradon nem maradnak csak szabad polgárjogot élvező és így nehezebben ellenőrizhető kóbor kutyák...

AZ URALKODÓ TÁVIRATA ARADVARO. SAHOZ. Aradváros május 10-ike alkalmából hódolatteljes üdvözlő táviratot küldött Öfelsége II. Carol királynak...

Az angol királyi pár novemberben Brüsszelbe látogat, Brüsszelből jelentik: A Belga Távirati Iroda jelentése szerint az angol királyi pár november hónapban hivatalos látogatásra Brüsszelbe érkezik.

HITLER KITÜNTETTE MIHAI NAGYVAJADÁT. Berlinből jelentik: A német távirati Iroda közlése szerint Hitler vezér és kancellár Öfelsége Mihai gyulafehérvári nagyvajdának a német 'Sas-rend' nagykeresztjét adományozta.

FRANCO TÁBORNOK JUNIUSBAN BERLINBE ÉRKEZIK. Berlinből jelentik: Illetékes körökben tegnap az a hír terjedt el, hogy Franco tábornok június folyamán hivatalos látogatásra Berlinbe érkezik.

Kinevezték a spanyolországi magyar követség vezetőjét, Budapestről jelentik: A kormányzó dr. Andorka Rezső tábornok, elsőosztályú követségi tanácsost, rendkívüli miniszterrel nevezte ki és megbízta a spanyolországi magyar követség vezetésével...

ARADI KITÜNTETÉSEK MÁJUS 10. IKE ALKALMABÓL. Május 10-ike alkalmából Öfelsége a király számos kitüntetést adományozott különböző közéleti és közhivatalt betöltő férfiaknak...

Két súlyos repülőszerecséltenség Angliában. Londonból jelentik: Tegnap fekete napja volt az angol repülésnek. Stupton közelében egy iskolai repülőgép lezuhant és két ember meghalt...

Fagyosszentek!

Kellő tisztelettel üdvözöljük ma Pongrácz atyát, az első fagyosszentet, aki Szervác és Bonifác napjait megelőzve érkezett ősi szokás szerint ez évben is hozzánk...

GÖRING MARSALL VALENCIÁBA UTAZOTT. San Remoból jelentik: Göring marsall felszállt a 'Huascarán' halóra, amely utnak indult Valencia felé.

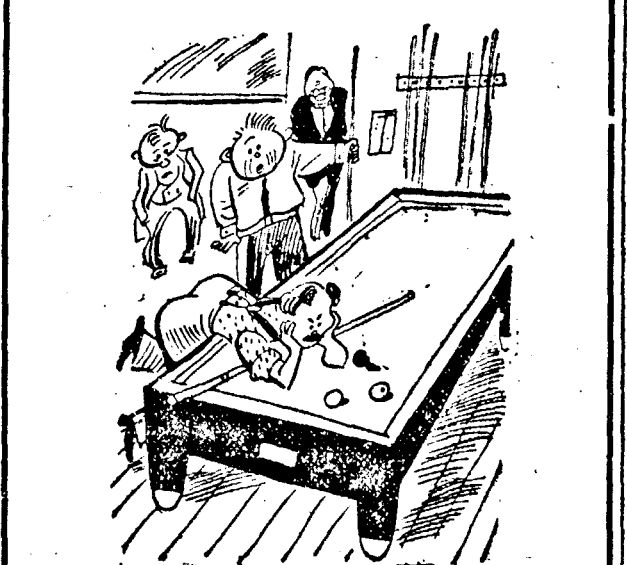
Huszonöt embert ölt meg Ecuadorban egy lezuhant és felrobbant repülőgép. Guavaquil, az Ecuadorban levő Guayaquilban borzalmas repülőszerecséltenség történt. A 'Diavolo Royo' nevű katonai repülőgép, amelyet Cristovel híres repülő végzett repülésmutatványokat a város fölött...

Cserépkályhák

ragy választékban KELLER JÓZSEF kályhásmesteri-nél. Str. MARASESTI 9, szám. - JAVÍTÁST, ÁTRÁKÁST és CSEMPEZÉST OLCSÓN VALLAL.

AGYONLÖTTÉK SZÖKÉS KÖZBEN A CON-STANTAI GYLKOSSÁG TETTESEIT. Bucurestiből jelentik: A constantai kikötő egyik öre, mint ismeretes, egy, a tengeren gazdátlanul bolygató bárkára lett figyelmes amely a 'Kalóz' nevet viselte és amelyben a bárkatulajdonos holttestét találták meg...

Megjártá -

Sohasem biliárdozom többé sakk-bajnokkal...

Éltrevaló ötlet. A főucca egyik legforgalmasabb helyén, izlésesen berendezett kis falatozót nyitott Brasch Elemérné, az aradi úri társaságok egyik közkedvelt, rokonszenves tagja...

MÉG NEM LÉPETT ÉLETBE AZ ÚJ EBRENDELET! Megirta az Aradi Közlöny, hogy a városvezetőség új szabályrendeletet készített a kutyák és macskák tartását, valamint közlekedését illetően...

Megnehezítik a bevándorlást Uruguayba. Montevideoból jelentik: A kormány törvénytervezetet nyújtott be a parlamentbe. A törvénytervezet megtiltja minden olyan külföldi belépését Uruguay köztársaságába...

Halálozás. Dr. Kálmán Ferenc nyug. táblabíró f. hó 10-én délben szenvedés után elhunyt. Temetése f. hó 12-én, pénteken délután 6 órakor lesz a felsőtemető halottasházából...

Miben hisz az országor!

Hiszek az Istenben és őseink egyházában. Hiszek az ország Királyában, a legnagyobb Országörben és a román nép sorsának irányítójában.

Hiszek a munkában és az díjazásban, a hazá haladásának és fejlődésének szentelve egész életemet.

Hiszek az Országör Szervezetben, nemzetünk egységének, határaink épségének és a román lélek erejének biztosításában.

John Barrymore nyílt színen elverte a feleségét. Newyorkból jelentik: John Barrymore, a híres színész és felesége a 'Kedves gyermekeim' című vígjátékban Elaine aya és lánya szerepét játszotta a st. louis-i színházban...

Svájcban felrobbant az aláaknázott országút egyik szakasza. Bernből jelentik: Gandrina helység közelében, az olasz határtól mintegy két és fél kilométerre váratlanul levegőbe röpült a Luganotól a Como-fóhoz vezető országútnak aláaknázott része...

68 éves nő, mint gangster-vezér, Newyorkból jelentik: Sok viszontagság után a newyorki rendőrségnek sikerült kézrekerítenie Róza Cold 68 éves özvegyt, aki tisztos kereskedő álarca alatt veszedelmes gangsterbandának volt a vezetője...

Blaritzban tartják az idén a nemzetközi filmversenyt. Párisból jelentik: A 'Paris Midí' jelentése szerint a nagy filmgyárak tulajdonosai elhatározták, hogy a nagy nemzetközi filmversenyt ebben az évben nem Velencében, hanem Blaritzban fogják megtartani.

Mindig fiatalok...

Vannak hölgyek,
akik éveik dacára,

nem öregszenek
MIÉRT?

Nagyon egyszerű, mert szervezetük jól működik, mert szervezetük nincs megmérgezve. Az állandó ifjúságnak nincs más titka. Hogy az ifjúságot és egészséget megtarthatjuk ki kell választanunk szervezetünkben a mérgeket és salakokat, abban a mértékben, ahogy képződnek, azaz állandóan, így megakadályozzuk felhalmozódásukat és vérünk megmérgezését. A vér feladata az, hogy eljuttassa az életerőt összes szerveinkhez, azonban ha túl van terhelve mérgező anyagokkal, csak zavarokat és betegségeket okoz.

NE VÁRJON HOLNAPIG! HA AZ EGÉSZSÉG ÉS IFJUSÁG ELTÜNT, NAGYON NEHÉZ ISMÉT VISSZAHOZNI

Ákadályozza meg szervezete megmérgezését Urodonal használatával, ez a készítmény nagyszerű méregtelenítő szer. E Faivre professzor emlékeztetés munkájában kijelenti: „Az Urodonal megvédi az artritikusokat a környező veszedelmektől, biztosítja számukra a rendszeres kiválasztást, enyhíti a megfeszült véredények ellenállását, megszünteti a

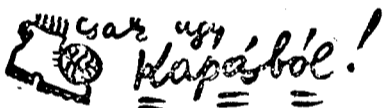
reumatikus és ízületi fájdalmakat, megszünteti a lélekzési nehézségeket és a szívműködést. Megtisztítja a vért szabályozza a belső kiválasztási mirigyek munkáját, visszaadja a test és szellem rugalmasságát, mert a vér ellátást és a vérkeringést könnyebbé és szabályosabbá teszi. Csakis méregtelenítéssel érhetjük el a megifjodást.

URODONAL - MÉREGTELENÍTŐ ÉS MERIFJTJA A SZERVEZETET

Chatelain készítmény
Megbízható márka

Kapható gyógyszerárakban
és drogériákban

A jövő hónapban meginduló Közép-Európa Kupa küzdelmeire az FRFA kijelölte azokat a játékosokat, akiket a kupabizottságnak. Ezek: Morar dr., Xifando, Rădulescu, míg határbíróknak Ceauranu, Tica Iliescut, P. Kronert, Russu dr.-t. Stanciut ajánlják.

Szombaton Milánóban kerül lebonyolításra az idei év legkimagaslóbbnak ígérkező futballeseménye: Anglia válogatott csapata olasz földön mérli össze erejét az olasz válogatott csapattal. A mérkőzés iránt egész Európában hatalmas érdeklődés nyilvánul meg.

Hétfőn este állítják össze az illetékesek az An-

glia és a Lettország elleni A) és B) válogatott csapatokat. A jelenlegi forgalomban levő hírek tehát öszszeállításai kombinációkról nem egyebek merő találatásoknál.

Budapestben pénteken kezdődik a Jugoszláv—magyar DC-mérkőzés, amelyen a jugoszláv színeket Puncsecs, Mitics és Schäffer képviselik, míg magyar részről Asbóth mellett valószínűleg Dallós dr. látszik egyest, a párosban pedig a Gábory—Csikós-pár is szerepel.

Nagy az érdeklődés az AMEFA vasárnapi különvonatai iránt és serényen folynak a jelentkezések. A Chinézul elleni mérkőzéssel kapcsolatosan indított különvonatok viteldija oda-vissza 99.— lei és az AMEFA olcsó belépőjegyekről is gondoskodik. Jelentkezni az AMEFA-irodában Markovits szállítócégnél és Bakács fehérnemű-üzletben lehet.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége tájékoztatója

A kávéházak, vendéglők és korcsmák kötelezettségei

Hogyan kell leróniok a repülőbélyeget a fogyasztási helyeknek

A Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetsége körlevelet intézett az összes kereskedelmi és iparkamarákhoz, amelyekben tájékoztatást ad arról, hogy milyen kötelezettségeket ró a repülőbélyeg törvény a fogyasztási helyek (kávéházak, vendéglők, korcsmák) tulajdonosaira. Ezek a kötelezettségek a következők:

A helyiségben eszközölt mindennemű fogyasztás esetében számló-cédulát, illetve fizetési lapot kell adni, még pedig törzslapos könyvecskéből. Minden egyes fizetési lapon, valamint a törzslapon is szerepelnie kell a fogyasztási hely elnevezésének, a tulajdonos nevének, a pontos címnek, valamint a fizetési lap sorszámának. Ezeket a könyvecskéket a tulajdonos folyamatosan, sorszám szerint bocsátja az illetékes alkalmazott rendelkezésére.

A főnök olvashatóan rá kell írja az utolsó törzslapra azt, hogy kinek adta át a könyvecskét, valamint az átadás időpontját is. Az átadás, illetve az átvétel igazolását úgy a tulajdonos, mint az alkalmazott alá kell, hogy írja. A főnök be kell, hogy szerezze a könyvecskére alkalmazandó repülőbélyegeket és ezeket úgy kell átadja az alkalmazottnak, hogy azok a bélyegek ellenértékét előzetesen lefizessék a tulajdonos kezeihez. Ezzel azt akarják elérni, hogy a személyzet feltétlenül alkalmazza a fizetési lapokon a repülőbélyeget, mert csak ilyen módon kapja vissza annak ellenértékét. A főnök minden este személyesen köteles meggyőződni arról, hogy a személyzet alkalmazkodik-e a törvény intézkedéseire.

Ezenkívül a főnökre hárul az a kötelezettség, hogy a már elhasznált könyvecskéket összegyűjt-

se és rávegyesse azokra, hogy mikor kapta vissza azokat a személyzettől. A könyvecskéket sor szám szerint kell összerakni és meg kell őrizni. A megőrzési idő öt év, attól a naptól számítva, hogy a könyvecskét a tulajdonosnak visszaadták. A fizetési lapokon, valamint a törzslapokon is fel kell tüntetni a kiállítás időpontját.

A 20 leitől 99 lei-ig terjedő fizetési lapokra 1 lei, a 100 leitől 10 ezer lei-ig terjedő lapokra 2 lei bélyeg ragasztandó, míg az ezen felüli összegű fizetési lapok esetében az a progresszív skála alkalmazandó, amelyet a nyugtábélyegyek esetében használnak.

A fizetési lapokra csak kis formátumú különleges kettős bélyegek alkalmazhatók és azokat vagy pecsétnyomóval, vagy pedig a kiho-csátó aláírásával kell érvényteleníteni olyképpen, hogy a bélyeg mindkét részét, valamint a fizetési lap és a törzslap fehér részét is fedje az írás.

Erős külföldi érdeklődés a buza iránt

A fekete-tengeri kikötőkből érkezett jelentések szerint a buzakiviteli prémium május 9-től érvényes kétezer leies leszállítása nem volt kedvezőtlen hatással a piacra. Az üzletkötések ugyanolyan árfolyamon történnek, mint azelőtt. A piac szilárdsága azzal magyarázható, hogy a nagy exportőr cégek külföldi levelezőiktől kedvező értesítéseket kapnak. Ezek a jelentések hangsúlyozzák, hogy szinte minden importáló állam arra törekszik, hogy minél nagyobb buza-készlettel lássa el magát és ezért az összes exportáló piacoknak vásárlási ajánlatokat tettek. A román buza elsőrendű minőségű és ezért előnyben részesítik. Az utóbbi napokban jelentősebb buzavásárlások a romániai piacokon Olaszország részéről történtek. A legutóbbi három nap alatt Belgium is jelentős vásárlásokat eszközölt.

A tengeri árában emelkedés tapasztalható. Főképpen Görögország, Németország, Franciaország és Olaszország érdeklődik a tengeri iránt

Bucurestibe helyezték Stefan Iesanu, a Banca Romaneasca aradi fiókjának igazgatóját

Iesanu Stefan, a Banca Romaneasca aradi fiókjának igazgatóját kitüntető megbízatás érte: Aradról elhelyezték és a pénzügyintézet bucaresti-i központjában vezető tisztségben nyert beosztást. A Banca Romaneasca aradi fiókjának eddigi igazgatója 13 éven át működött Aradon és ezen idő alatt úgy gazdasági, mint társadalmi körökben őszinte megbecsülést vívott ki a maga számára. Távozása alkalmával a Rotary Club, melynek egy évvel ezelőtt elnöke volt, vacsorát adott tiszteletére és ugyancsak közvacsorán bucsúztak tőle Arad gazdasági életének képviselői is. Ezen a vacsorán Mateescu Stefan, a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke mondott beszédet és sajnálkoztató fejezte ki Iesanu Stefan távozása fölött, hangsúlyozva, hogy Iesanu több ízben volt választott tanácstagja az aradi Kereskedelmi és Iparkamarának, míg jelenleg az aradi árutőzsde elnöki tisztségét töltötte be. A bankigazgatók nevében Stampf János, a Bánati Bankegyesület igazgatója mondott beszédet, majd pedig Iesanu Stefan megköszönte a hozzá intézett melege szavakat.

Tisztázzuk a kérdést:

FATERMELŐ VÁLLALAT. Ön az iránt érdeklődik, hogy azon faipari termékek után, amelyeket nem ad el, hanem maga a vállalat használ fel, köteles-e fizetni a forgalmiadót. A forgalmiadó törvény 4. szakaszának szelleme értelmében minden olyan árucikk után, amely a termelési helyet elhagyja, fizetni kell a forgalmiadót függetlenül attól, hogy az áru milyen rendelkezéssel hagyta el a termelési helyet. Ezt a rendelkezést azzal indokolják, hogy ha a vállalat más cégtől vette volna meg az árut, fizetnie kellett volna utána a forgalmiadót. A méltányosság tehát nem engedí meg azt, hogy az adózóknak két kategóriája legyen, vagyis egy olyan kategória, amelynek tagjai másoktól vásárolnak és fizetik a forgalmiadót, valamint egy másik kategória, amelynek tagjai termelnek és ne fizessenek forgalmiadót. Így tehát vállalatoknak fizetnie kell a forgalmiadót nem csak az eladott, hanem a saját maguk által felhasznált áruk után is.

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG. A könyveléshez használt úgynevezett segédkönyvek, mint például a vásárló üzletek könyve nem esik bélyegkötelezettség alá.

HÁZTULAI DONOS. A havi, vagy negyedévi házbér átvételéről szóló írás nyugtábélyegköteles, még abban az esetben is, ha ez az igazolás magán a bérleti szerződésen történik. Bélyeget csak az első havi házbér felvételkor nem kell leróni, de csak akkor, ha annak felvételét a bérleti szerződésen igazolják.

Legújabb jelentéseink:

Albert Lebrun elnök üzenete a francia parlamenthez

Daladier francia kormányelnök beszéde

Párisból jelentik: Albert Lebrun köztársasági elnök üzenetet intézett a törvényhozás két kamarájához. Üzenetében a köztársasági elnök visszaemlékezik hét esztendei elnökségére és megemlítette, hogy arra számított, hogy visszavonulhat és másnak adhatja át a hatalom terhét. Elmondja, hogy milyen sürgető kérdésekkel ostromolták, amíg végre az elnökséget újból elvállalta. Ezután kifejti üzenetében, hogy most mindenkinek az a kötelessége, hogy a legderukasabban teljesítse kötelességét azon az őrhelyen, ahova az élet állította. A jövő még bizonytalan és a világra ránehezedik a nyugtalanság, amint erre a közelmúltban egy államférfiúnak az Óceán tulsó partjáról érkező szavai figyelmeztettek bennünket. A szabad, békés, más nemzetek szabadságát, valamint a szerződéseket tiszteletben tartó népek kötelessége, hogy küzdjenek és fogjanak össze a nemzetközi jogszabályok védelme érdekében, amelynek megőrzéséért már annyi ember harcolt. Ebben az összefogásban Franciaország el akarja foglalni a maga őrhelyét. Franciaország továbbra is őszintén és lelkesen

őhajítja a békét, de senki sem kételkedhetik, hogy rendíthetetlen eltökéltségében és ezért hozzáméltó erővel támasztja alá jogait.

Csütörtökön délelőtt az Elysée-palotában államtanácsot tartottak, amelyen Lebrun elnök elnökölt és amely délelőtt 10 órától déli 12 óra 15 percig tartott. Az államtanács üléséről a következő hivatalos jelentést adták ki:

— Az államtanács ülésén Lebrun elnök ismertette a törvényhozáshoz intézendő üzenetét. Utána Daladier miniszterelnök az államtanács elé terjesztette annak a nyilatkozatnak a szövegét, amelyet délután a kamarában és a szenátusban fog elmondani. Az államtanács a nyilatkozathoz egyhangulag hozzájárult. Ezután Daladier miniszterelnök Lebrun elnökkel aláírta azt a rendeletet, amely a siriai főbiztost, nagyköveti rangra emeli. Végül felhatalmazta az államtanács Marchandeaugazságügyminisztert, hogy nyújtsa be az elnök megválasztása alkalmából kiadandó közkegyelmi törvényjavaslatot.

Egy új freud-i szenzáció:

Mózes nem volt zsidó?

Tutankamen apósának fia talajdonképpen napimádó volt

London. Freud professzor most megjelent munkájában, a „Der Mann Mozes und die Monoteistische Religion” című könyvében azt írja, hogy Mózes nem volt zsidó, hanem egyiptomi és tulajdonképpen Aknaon faraonak, Tutankamen apósának fia, aki a tiszta napimádó

vallását vette át. Ebből keletkezett a zsidó vallás. Freud könyve annál inkább keltett nagy feltűnést, mert azt még ausztriai tartózkodása idején írta azzal az elhatározással, hogy azt a munkáját csak halála után engedi kiadni.

CHAMBERLAIN:

„Örömmel látnám minden kérdés békés megoldását!”

Az angol kormányelnök újabb békebeszéde az Albert Hallban

Londonból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök csütörtökön az Albert Hallban beszédet mondott, amelyben kitért arra, hogy az 1939. év történelmi jelentőségű Anglia történelmében.

— Parancsnak nem engedelmességek, de kétszerek vagyunk arra, hogy békés uton oldjunk meg kérdéseket. Nem szándékunk háborút viselni, de a szabadság és függetlenség feláldozása nélkül nem is megyünk be háborúba. Kötelezettségeket vállaltunk az európai szárazföldön.

— Cseh- és Morvaország bekebelezése után a többi államok feltették a kérdést, hová vezet Németországnak ez az akciója. A Birodalom valamennyi szomszédja fenyegetve kezdte magát érezni. Bizonyos német körök úgy vélik, hogy Anglia be akarja keríteni Németországot.

— Kijelenthetem, hogy sohasem gondoltam arra, hogy Németországot elszigeteljük. De nem

vagyunk hajlandók arra, hogy tétlen nézzük azt, hogy egyik ország a másik után veszíti el függetlenségét és állami létét. Szavatosságot nyújtottunk Lengyelországnak, Romániának és Görögországnak. Megbeszélések folynak Törökországgal és Oroszországgal.

Az angol-német viszonyról szólva Chamberlain kijelentette, hogy meg van győződve mi szerint mindkét nép elvárja kormányától, hogy vérontás nélkül intézze el a függő kérdéseket. Nem szándékszik Németországgal fegyverkezési és gazdasági harcot kezdeni. Tovább beszélve megindokolta, hogy mi készítette a kormányt a kötelező katonai szolgálat bevezetésére.

— Örömmel látnám — fejezte be beszédét Chamberlain — ha minden probléma békés uton és megértéssel nyerne megoldást.

DALADIER: „Franciaország készen áll minden eshélőségre!”

A francia kormányelnök feltűnésteltően határozott kijelentései

A képviselőház csütörtöki ülésén Daladier francia miniszterelnök nagy beszédet mondott. A képviselőház karzata zsufolásig megtelt az érdeklődőkel. Több felszólaló után Daladier lépett a szószékre és többek között a következőket mondotta:

— Legelső szavam a nemzet iránti tiszteletadást fejezi ki, amely a mai nehéz megpró-

báltások órájában bizonyosságát adta hazafiasságának. Franciaország ma egy nagy műhely, millió és millió francia térti és nő dolgozik lankadatlanul, hogy ellássa az ország védelmét. Mi ennek az oka? Utaljak arra többek között, hogy husz évvel a nagy háború lezajlása után ismét seregek állanak talpig fegyverben?

— Teljes meggyőződéssel vallom, hogy a népek lelkiük mélyén nem kívánják a háborút, ellenkezőleg a békét kívánják. De vajon a bé-

ke egvértelmű azzal, hogy megrohanak államokat és megszüntetnek országokat? Franciaország nem ismeri a gyűlöletet, őszinte rokonszenvet érez valamennyi nép és ország irányában. Senki sem érezheti fenyegetve magát, mert nincsen szándékunkban támadást intézni egyetlen állam ellen sem. Azt akarjuk, hogy embereket és népeket egyesítő béke kössön össze mindenkit.

A francia—angol együttműködésről szólva Daladier kijelentette, hogy az erősebb és szétszakíthatatlanabb mint valaha. Akadnak egyesek — mondotta — akik cselszövésével és hazug propaganda útján el akarják választani egymástól a két nagy országot, de ez nem fog sikerülni.

— Az események hatása következtében — folytatta Daladier — Európa egyes államainak szavatosságot biztosítottunk megtámadás esetére. Így Romániának és Görögországnak. Mindkét szavatossági biztosítékot Angliával egyetértőleg nyújtottuk. Más államokkal is folynak tárgyalások, Törökországgal garancia szerződést kötöttünk. Weygand tábornok törökországi utján meggyőződhetett arról, hogy a két országot a kölcsönös érdekek és őszinte barátság fűzi egymáshoz.

— Célunk a népek szabadságának és függetlenségének biztosítása. A Franciaország által követett éber s erős külpolitika nagy erőfeszítéseket kívánt meg az országtól. A francia kormány megtett minden katonai, pénzügyi és társadalmi intézkedést, amit a helyzet megkívánt. Pénzügyi erőfeszítésünkre jellemző, hogy 5 milliárd frankot fordítottunk hadfelszerelési célokra. Minden elismerésem a francia munkásé és a zászló alá szolgált francia férfiaké, akik lelkesen tesznek eleget kötelességüknek. Büszkén vallom, hogy csupán egyetlen egy üzemben tört ki bérharc, ahol mindössze 13 munkás sztrájkolt. Ez a lelkesedés nemcsak az anyaországban nyilvánul meg, de a gyarmatokon is. Minden francia állampolgár késő, hogy megvédje élete árán is a nagy francia közösséget. Egyes külföldi körök azt hiszik, hogy bizonyos eszközökkel demoralizálhatják Franciaországot és a francia népet. Ezzel akarják felőrölni az országot.

Befejezésül Daladier kijelentette, hogy Franciaország készen áll minden eshetőségre Ellenfelei

a francia fegyverek súlyával fogják magukat szembe találni.

A francia miniszterelnök beszéde különösen akkor keltett nagy lelkesedést, mikor Daladier a francia—angol együttműködésről és a kötelező angol katonai szolgálat bevezetéséről tett említést.

Merénylet I. Zog albán exkirály ellen Larisszában

Berlin. A Berliner Zeitung am Mittag barji jelentés szerint közli, hogy I. Zog volt albán

király ellen Larisszában merényletet kíséreltek meg. Amikor Zog a szállóból kilépett, egy ismeretlen egyén több revolverlövést adott le, amelyek közül egyik sem talált. A merénylő elmenekült. Az eset után Zog visszautazott Isztambulba.